

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter. I lagen föreslås det bestämmelser om nya förutsättningar för stöd för anskaffning av eldrivna personbilar, el- och gasdrivna paketbilar och el- och gasdrivna lastbilar samt för stöd för konvertering av bensindrivna personbilar till gas- eller etanoldrift. I propositionen föreslås det dessutom att lagen om stöd för anskaffning av eldrivna personbilar, stöd för anskaffning av gasdrivna lastbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- och etanoldrift upphävs.

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering främjar lagen en förnyelse av fordonsbeståndet så att det blir mer klimatvänligt och en gradvis övergång till en utsläppsfri trafik.

Propositionen hänför sig till den kompletterande budgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft...

Lag

om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om stöd enligt statsbudgeten för anskaffning, det vill säga köp och långtidshyrning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter, samt för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter. Anskaffningsstöd kan beviljas för anskaffning av en personbil som använder el som enda drivkraft (anskaffningsstöd för renodlad elbil), för anskaffning av en el- eller gasdriven paketbil (anskaffningsstöd för paketbil) samt för anskaffning av en el- eller gasdriven lastbil (anskaffningsstöd för lastbil) under 2022–2025. Konverteringsstöd kan beviljas för konvertering av ett fordon så att det drivs med alternativa drivkrafter (konverteringsstöd) under 2022–2025.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

På stöd som avses i denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

När stöd beviljas en juridisk person eller en enskild näringsidkare iakttas de förutsättningar för beviljande av stöd som anges kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

2 kap.

Anskaffningsstöd och konverteringsstöd för fordon

3 §

Förutsättningar för beviljande av anskaffningsstöd för renodlad elbil

Anskaffningsstöd för en renodlad elbil kan beviljas en fysisk person som under åren 2022–2025 köper eller förbinder sig att i minst tre år hyra för eget bruk en ny eldriven personbil vars totalpris är högst 50 000 euro och som inte tidigare har genomgått en första registrering. Stödet

kan dock inte beviljas för anskaffning av ett fordon som ska registreras för en enskild näringsidkare.

Anskaffningsstöd kan beviljas, om

- 1) den personbil som anskaffas använder el som enda drivkraft,
- 2) fordonet genomgår första registrering i Finland,
- 3) man förbinder sig att hålla fordonet i trafik- och transportregistret eller i det fordonsregister som förs av Fordonsmyndigheten på Åland i minst ett år efter första registreringen,
- 4) anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av stödet står till förfogande.

Anskaffningsstöd kan under ett kalenderår beviljas en fysisk person för anskaffning av endast en renodlad elbil. Anskaffningsstöd kan beviljas endast en gång för en och samma personbil. Anskaffningsstöd kan beviljas även om annat understöd av statens medel har beviljats för anskaffningen.

4 §

Förutsättningar för beviljande av anskaffningsstöd för paketbil

Anskaffningsstöd för en el- eller gasdriven paketbil kan beviljas en fysisk eller juridisk person som under åren 2022–2025 köper eller förbinder sig att i minst tre år hyra en ny el- eller gasdriven paketbil som inte har genomgått en första registrering.

Anskaffningsstöd kan beviljas, om

- 1) den paketbil som anskaffas använder el som enda drivkraft, eller
- 2) den paketbil som anskaffas använder gas som huvudsaklig drivkraft,
- 3) fordonet genomgår första registrering i Finland,
- 4) man förbinder sig att hålla fordonet i trafik- och transportregistret eller i det fordonsregister som förs av Fordonsmyndigheten på Åland minst ett år efter första registreringen, och
- 5) anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av stödet står till förfogande.

Anskaffningsstöd kan under ett kalenderår beviljas en fysisk person för anskaffning av endast en el- eller gasdriven paketbil och en juridisk person eller enskild näringsidkare för anskaffning av högst fem el- eller gasdrivna paketbilar. Anskaffningsstöd kan beviljas endast en gång för en och samma paketbil.

Anskaffningsstöd beviljas inte sådana företag i svårigheter som avses i Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd. Anskaffningsstöd kan beviljas endast om inget annat understöd av statens medel har beviljats för anskaffningen.

5 §

Förutsättningar för beviljande av anskaffningsstöd för lastbil

Anskaffningsstöd för lastbil kan beviljas en fysisk eller juridisk person som under åren 2022–2025 köper eller förbinder sig att i minst tre år hyra en ny eldriven eller gasdriven lastbil som inte har genomgått en första registrering.

Anskaffningsstöd kan beviljas för en eldriven lastbil, om

- 1) det tunga fordon som anskaffas använder el som enda drivkraft,
- 2) fordonet genomgår första registrering i Finland,
- 3) man förbinder sig att hålla fordonet i trafik- och transportregistret eller i det fordonsregister som förs av Fordonsmyndigheten på Åland minst ett år efter första registreringen, och
- 4) anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av stödet står till förfogande.

Anskaffningsstöd kan beviljas för en gasdriven lastbil, om

- 1) det tunga fordon som anskaffas använder gas som huvudsaklig drivkraft,
- 2) fordonet genomgår första registrering i Finland,
- 3) man förbinder sig att hålla fordonet i trafik- och transportregistret eller i det fordonsregister som förs av Fordonsmyndigheten på Åland minst ett år efter första registreringen,
- 4) fordonets största tillåtna massa i vägtrafik är minst 16 000 kilogram, och
- 5) anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av stödet står till förfogande.

Anskaffningsstöd kan under ett kalenderår beviljas en fysisk person för anskaffning av endast en el- eller gasdriven lastbil och en juridisk person eller enskild näringsidkare för anskaffning av högst fem el- eller gasdrivna lastbilar. Anskaffningsstöd kan beviljas endast en gång för en och samma lastbil.

Anskaffningsstöd beviljas inte sådana företag i svårigheter som avses i Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd. Anskaffningsstöd kan beviljas endast om inget annat understöd av statens medel har beviljats för anskaffningen.

6 §

Förutsättningar för beviljande av konverteringsstöd

Konverteringsstöd kan beviljas en fysisk eller juridisk person som under åren 2022–2025 konverterar en personbil så att den blir gas- eller etanoldriven.

Konverteringsstöd kan beviljas, om

- 1) konverteringen till gas- eller etanoldrift har gjorts i enlighet med de föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket med stöd av 7 § i fordonslagen (82/2021) har meddelat om ändring av bilars och bilsläpvagnars konstruktion,
- 2) det i trafik- och transportregistret eller i det fordonsregister som förs av Fordonsmyndigheten på Åland antecknas att personbilen använder gas som den enda drivkraften eller som enda drivkraft, eller
- 3) det vid en ändringsbesiktning till uppgifterna om en bensindriven personbil fogas att också höginblandad etanol kan användas som drivkraft för bilen, och
- 4) anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av stödet står till förfogande.

Konverteringsstöd kan betalas endast en gång för en och samma personbil. Konverteringsstöd kan under ett kalenderår beviljas en fysisk eller juridisk person högst en gång.

Konverteringsstöd beviljas inte sådana företag i svårigheter som avses i Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd. Konverteringsstöd kan beviljas endast om inget annat understöd av statens medel har beviljats för konverteringen.

3 kap.

Stödets belopp

7 §

Beloppet av anskaffningsstöd för renodlade elbilar

Anskaffningsstöd för renodlade elbilar kan beviljas av statens medel till ett belopp av 2 000 euro för anskaffning av en ny eldriven personbil.

8 §

Beloppet av anskaffningsstöd för eldrivna paketbilar

Anskaffningsstöd för paketbilar kan beviljas av statens medel för anskaffning av en ny paketbil som använder el som drivkraft, till ett belopp av

1) 2000 euro, om det är fråga om en liten paketbil som antecknas som paketbil i trafik- och transportregistret och som utöver förarsitsen är utrustad med högst sitsar bredvid denna; anskaffningspriset för en liten paketbil får vara högst 50 000 euro,

2) 4 000 euro, om det är fråga om en medelstor paketbil som antecknas som paketbil i trafik- och transportregistret, som utöver förarsitsen är utrustad med högst sitsar bredvid denna eller anordningar för fastgörande av sådana sitsar, vars totalmassa är större än 2 500 kilogram och där skillnaden mellan totalmassan och egenmassan (bärförmågan) är minst 680 kilogram, eller

3) 6 000 euro, om det är fråga om en stor paketbil som antecknas som paketbil i trafik- och transportregistret, som utöver förarsitsen är utrustad med högst sitsar bredvid denna eller anordningar för fastgörande av sådana sitsar, vars totalmassa är större än 2 500 kilogram, vars skillnad mellan totalmassan och egenmassan (bärförmågan) är minst 680 kilogram och vars axelavstånd är minst 3,5 meter.

9 §

Beloppet av anskaffningsstöd för gasdrivna paketbilar

Anskaffningsstöd för paketbil kan beviljas av statens medel till ett belopp av 2 000 euro för anskaffning av en ny paketbil som använder gas som huvudsaklig drivkraft, om det är fråga om en paketbil som antecknas som paketbil i trafik- och transportregistret, som utöver förarsitsen är utrustad med högst sitsar bredvid denna eller anordningar för fastgörande av sådana sitsar och vars skillnad mellan totalmassan och egenmassan (bärförmågan) är minst 680 kilogram.

10 §

Beloppet av anskaffningsstöd för eldrivna lastbilar

Anskaffningsstöd för lastbilar kan beviljas av statens medel för anskaffning av en lastbil som använder el som drivkraft, till ett belopp av

- 1) 8 000 euro, om fordonets största tillåtna massa i vägtrafik är minst 3 500 kilogram,
- 2) 12 000 euro, om fordonets största tillåtna massa i vägtrafik är minst 6 000 kilogram och nettokapaciteten för fordonets batteri är minst 100 kWh,

- 3) 18 000 euro, om fordonets största tillåtna massa i vägtrafik är minst 16 000 kilogram och nettokapaciteten för fordonets batteri är minst 150 kWh,
- 4) 25 000 euro, om fordonets största tillåtna massa i vägtrafik är minst 26 000 kilogram och nettokapaciteten för fordonets batteri är minst 200 kWh,
- 5) 40 000 euro, om fordonets största tillåtna massa i vägtrafik är minst 18 000 kilogram, kombinationsmassan är minst 40 000 kilogram och nettokapaciteten för fordonets batteri är minst 300 kWh,
- 6) 50 000 euro, om fordonets största tillåtna massa i vägtrafik är minst 26 000 kilogram, kombinationsmassan är minst 60 000 kilogram och nettokapaciteten för fordonets batteri är minst 400 kWh, eller
- 7) 10 000 euro, om det är fråga om en släpvagn vars största tillåtna massa i vägtrafik är minst 18 000 kilogram och som har en elektrisk drivlina som kan laddas med stickpropp och vars batteri har en nettokapacitet på minst 30 kWh och som kan generera en effekt på minst 100 kW till vagnens axel utan avbrott i minst 2 minuter.

Det maximala beloppet av anskaffningsstödet får dock inte överstiga 40 procent av de stödberättigande kostnaderna. Stödberättigande kostnader är sådana kostnader som anskaffningen av en eldriven lastbil medför för skyddet av miljön och som identifieras genom en jämförelse med en liknande, mindre miljövänlig investering som skulle ha gjorts utan stöd.

11 §

Beloppet av anskaffningsstöd för gasdrivna lastbilar

Anskaffningsstöd för lastbilar kan beviljas av statens medel till ett belopp av 7 500 euro för anskaffning av en lastbil som använder komprimerad gas som drivkraft.

Anskaffningsstöd för lastbilar kan beviljas av statens medel till ett belopp av 15 000 euro för anskaffning av en lastbil som använder flytande gas som drivkraft.

Det maximala beloppet av anskaffningsstödet får dock inte överstiga 40 procent av de stödberättigande kostnaderna. Stödberättigande kostnader är sådana kostnader som anskaffningen av en gasdriven lastbil medför för skyddet av miljön och som identifieras genom en jämförelse med en liknande, mindre miljövänlig investering som skulle ha gjorts utan stöd.

12 §

Konverteringsstödet belopp

Konverteringsstöd kan beviljas av statens medel till ett belopp av 1 000 euro för konvertering av en personbil så att den blir gasdriven eller 200 euro för konvertering av en personbil så att den blir etanoldriven.

4 kap.

Ansökan om och utbetalning av stöd

13 §

Ansökan om anskaffningsstöd

Anskaffningsstöd enligt 3–5 § söks hos Transport- och kommunikationsverket. Den som ansöker om stöd ska till Transport- och kommunikationsverket lämna in en ansökan för beviljande av stöd före en bindande anskaffning av ett fordon.

En specificerad plan för eller en specificerad beskrivning av anskaffningen av fordonet ska anges i ansökan om anskaffningsstöd. Om sökanden är en juridisk person eller en enskild näringsidkare, ska ansökan om anskaffningsstöd dessutom innehålla en tillräcklig utredning om annat offentligt stöd eller understöd som sökanden fått samt uppges beloppet av det stöd som söks enligt denna lag.

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja sökanden anskaffningsstöd för anskaffning av ett fordon som uppfyller de förutsättningar som anges i 3–5 §. Transport- och kommunikationsverket fattar ett villkorligt beslut i ärendet. Ett villkor för beviljande av stöd är att sökanden till Transport- och kommunikationsverket lämnar in uppgifter om bindande anskaffning av det fordon som ansökan gäller inom två månader från det att det villkorliga beslutet meddelades. I det villkorliga beslutet får ändring inte sökas.

Om den som ansöker om anskaffningsstöd inte inom utsatt tid har lämnat in de uppgifter som avses i 3 mom. eller om Transport- och kommunikationsverket med anledning av uppgifterna inte anser sig kunna fastställa det villkorliga beslutet, konstaterar Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut att beviljandet av anskaffningsstödet har förfallit. I övriga fall fattar Transport- och kommunikationsverket beslut om fastställande av beviljande av anskaffningsstöd.

14 §

Utbetalning av anskaffningsstöd

Transport- och kommunikationsverket betalar ut anskaffningsstödet till stödmottagaren på basis av ett positivt stödbeslut efter det att det fordon som ansökan gäller registreras för första gången i stödmottagarens namn i trafik- och transportregistret eller i det fordonsregister som förs av Fordonsmyndigheten på Åland.

Stödmottagaren ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om att den första registreringen av fordonet har fördröjts eller inte har genomförts omedelbart efter att ha fått kännedom om detta, dock senast två månader efter den uppskattade dagen för den första registreringen. Om stödmottagaren inte inom utsatt tid underrättar Transport- och kommunikationsverket om att den första registreringen fördröjts eller inte genomförts, konstaterar Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut att beslutet om beviljande av anskaffningsstöd har förfallit.

15 §

Ansökan om konverteringsstöd

Konverteringsstöd enligt 6 § söks hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket kan bevilja sökanden konverteringsstöd för konvertering av ett fordon som uppfyller de förutsättningar som anges i 6 § så att det drivs med gas eller etanol.

När den som ansöker om konverteringsstöd är en fysisk person, ska sökanden i ansökan lämna uppgifter om den använda ändringsserien, om vem som utfört ändringen och om den godkända ändringsbesiktningen.

När den som ansöker om konverteringsstöd är en juridisk person eller enskild näringsidkare, ska sökanden till Transport- och kommunikationsverket lämna in en ansökan för beviljande av stöd innan konverteringen genomförs. I ansökan om konverteringsstöd ska det lämnas en plan över eller beskrivning av den ändringsserie som används och vem som utför ändringen och ges en tillräcklig utredning om annat offentligt stöd eller understöd som sökanden fått samt uppges beloppet av det stöd som söks enligt denna lag. Transport- och kommunikationsverket fattar ett villkorligt beslut i ärendet. Ett villkor för beviljande av stöd är att sökanden genomför konverteringen enligt planen eller beskrivningen och lämnar in uppgifter om den godkända ändringsbesiktningen till Transport- och kommunikationsverket inom två månader från det att det villkorliga beslutet meddelades. I det villkorliga beslutet får ändring inte sökas.

Om den som ansöker om stöd och som avses i 3 mom. inte inom utsatt tid har lämnat in de uppgifter som förutsätts för beviljande av stöd eller om Transport- och kommunikationsverket med anledning av uppgifterna inte anser sig kunna fastställa det villkorliga beslutet, konstaterar Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut att beviljandet av konverteringsstödet har förfallit. I övriga fall fattar Transport- och kommunikationsverket beslut om fastställande av beviljande av konverteringsstöd.

16 §

Utbetalning av konverteringsstöd

Transport- och kommunikationsverket betalar ut konverteringsstödet till stödmottagaren på basis av ett positivt stödbeslut efter det att ändringsbesiktningen av fordonet har godkänts.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

17 §

Stödmottagarens skyldighet att lämna uppgifter

Stödmottagaren ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana förändringar i förhållandena som påverkar ett stödbeslut som gäller anskaffningsstöd eller konverteringsstöd omedelbart efter händelsen, dock senast inom två månader från händelsen.

Dessutom ska stödmottagaren underrätta Transport- och kommunikationsverket omedelbart om avtalet om långtidshyrning för det anskaffade fordonet upphör innan tidsfristen på tre år löper ut eller om fordonet avregistreras innan det hållits i registret den föreskrivna tiden på ett år.

18 §

Uppgifter om stöden

Uppgifter om stöden förs in och samlas av Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i 233 § i lagen om transportservice (320/2017).

19 §

Tillsyn och återkrav

Transport- och kommunikationsverket svarar för tillsyn och återkrav av det stöd som avses i denna lag. Bestämmelser om tillsyn och återkrav av sådana stöd som det föreskrivs om i lagen finns i statsunderstödslagen (688/2001).

20 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om stöd får begäras hos Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

21 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om ansökan om och betalning av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Ikraftträdande

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022 och gäller till och med den 31 december 2026.

Denna lag tillämpas på anskaffningsstöd och konverteringsstöd som söks senast den 31 december 2025.

Genom denna lag upphävs lagen om stöd för anskaffning av eldrivna personbilar, stöd för anskaffning av gasdrivna lastbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- och etanoldrift (971/2017). I fråga om användning, tillsyn över användningen, återbetalning och återkrav av stöd som har beviljats före ikraftträdandet av denna lag samt ändringssökande som avser stödet iakttas dock de bestämmelser som gällde när stödet beviljades samt villkoren i stödbeslutet.

Helsingfors den x xxxx 20xx

Statsminister

Sanna Marin

...minister Förnamn Efternamn

